

Antikinių tikrinių vardų skaitmeninė duomenų bazė

Projekto vadovė: doc. dr. Audronė Kučinskienė

Projekto trukmė: 2013.06 – 2015.07

Projekto biudžetas: 333 700 Lt

Projekto tikslas – sukurti skaitmeninę antikinio vardyno duomenų bazę, kurioje sinchroniškai ir diachroniškai atsispindėtų graikiškų ir lotyniškų asmenvardžių transkripcija ir vartoseną lietuvių kalboje. Bus surinkti antikiniai tikriniai vardai (istorinių asmenybių, mitologinių, literatūrinių herojų, geografinių pavadinimų etc.) su originalo (lotynų ir graikų kalbų) formomis ir, vadovaujantis šių kalbų duomenimis, darybos principais bei lietuvių kalbos normomis, pateikta jų transkripcija į lietuvių kalbą. Be to, bazėje diachroniškai atsispindės antikinių vardų vartojimo lietuvių raštijoje istorija nuo M. Mažvydo "Katekizmo" iki dabartinių laikų.

Projekto uždaviniai:

- iš įvairių bibliografinių šaltinių (žodynų, enciklopedijų, atskiriems autoriams skirtų leksikonų, index nominum etc.) išrinkti antikinius tikrinius vardus. Numatoma aprėpti antikinį vardyną nuo seniausių literatūros paminklų (Homero epų) iki Vėlyvosios antikos literatūros (IV-V a.). Numatoma įtraukti apie 10 tūkst. antraštinių žodžių.
- darant atranką, vadovautis dviem kriterijais: i) rinkti vardus, vartojamus tų autorių, kurių lietuviškus vertimus turime (Homero, Herodoto; Vergilijaus, Ovidijaus, Senekos etc.). Tai leis geriau pamatyti lietuviškos vartosenos įvairovę. ii) įtraukti į vardyną tų autorių pavartotus vardus, kurių kūriniai neversti į lietuvių kalbą, bet juose pavartotas itin gausus vardynas (Pausanijo, Apolodoro, Livijaus etc.). Į projekto tyrimo lauką nepatenka bibliniai vardai ir krikščioniški raštai, nes tai pernelyg išplėstų projekto užmojį;
- pateikti originalo atitikmenis ir trumpus aprašus, indikuojančius, ką žymi nurodytas asmenvardis;
- pateikti asmenvardžių vartojimo lietuvių raštijoje variantus nuo pirmųjų raštų iki XXI a.;
- sukurti elektroninę duomenų bazę, naudojant duomenų bazių technologijas;
- publikuoti duomenis internete.